

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026–28

4407/02.00.00/2024

Aluehallitus 27.11.2024 § 252

Lisätiedot	Talusojohtaja Ismo Rouvinen ismo.rouvinen@siunsote.fi Puh. 013 330 4506
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus esittää liitteenä olevan Talousarviokirjan 2025 hyväksymistä aluevaltuustolle. Kirja sisältää talousarvion 2025 ja lisäksi taloussuunnitelman vuosille 2026–2028. Aluehallitus esittää lisäksi aluevaltuustolle, että virkakoneisto valtuutetaan tekemään kirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia.
Päätös	Keskustelun kuluessa esittelijä muutti ehdotustaan sivu 7 kohta 2.4.4. kappale seuraavasti: ”Vuoden 2024 alussa toimialueiden ja toimialuejohtajien määrä väheni kymmenestä seitsemään. POIS seuraava lause: Nykyiseen toimialuejakoon ei ole suunniteltu muutoksia v. 2025 aikana. SEN TILALLE: Toimi- ja palvelualueiden rakenteiden arviointia, keventämistä, organisaation madaltamista ja vastuiden selkeyttämistä jatketaan vuonna 2025.” sivu 8: ”Tavoitteena on, että hyvinvointialueen organisaatorakenne ja johtamisjärjestelmä tukevat aluevaltuuston hyväksymien strategioiden toimeenpanoa ja talouden tasapainotusta. TARPEETTOMANA POIS seuraava lause: Organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän arviointia ja uudistamista jatketaan osana strategisen uudistusohjelman ja palvelustrategian toimeenpanoa tulevina vuosina.” Edelleen esittelijä esitti sivulle 20 kohta 5.2 strateginen uudistusohjelma lisättäväksi 1. lauseen jälkeen: ”Talouden sopeuttamisohjelman tavoitteena on saada hyvinvointialueen talous tasapainoon lakisääteisessä ajassa siten, että sopeuttamisella on mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia lakisääteisten palvelujen järjestämiseen ja henkilöstöön. Hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää lakisääteiset sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut taloustilanteesta riippumatta. Sopeuttamisohjelman avulla tavoittelemme pysyvien säästöjen aikaansaamista toimintoja uudistamalla sekä rakenteita keventämällä. Tässä taloudellisessa tilanteessa tullaan tarvitsemaan nopeasti vaikuttavia säästötoimenpiteitä ja pitkäjänteistä palvelutuotannon ja johtamisen uudistamista talousarviokirjan sivulla 5 (kuva 2) kuvattujen palvelustrategian neljän päämäärän ja 13 tavoitteen mukaisesti.”

Lisäksi esittelijä muutti ehdotustaan s. 42 taulukko 15, Hallintopalvelujen operatiiviset mittarit, tavoitearvon osalta seuraavasti: 'Eri tulosindikaattoreiden mukainen tavoitearvo' korvataan sisällöllä: 'Toimenpidemittareiden toteutuminen elintapaohjauksen, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta'.

Puheenjohtaja kysyi voidaanko edellä olevat esittelijän muutos- ja lisäyksesitykset hyväksyä yksimielisesti. Hallitus hyväksyi esitykset yksimielisesti.

Anna Puruskainen-Saarelainen esitti:

Hyvinvointialueen 2025 talousarvioon varataan riittävät resurssit, jotta nykyinen hoitotakuu kyetään säilyttämään. Vaikka ratkaisulla on taloudellisia vaikutuksia ovat saadut hyödyt, lukuisten asiantuntijoiden mukaan, kustannuksia selvästi suuremmat.

Osmo Pirhonen esitti:

”Hyvinvointialueen hallitus päättää, että talousarvion merkittävien säästötarpeiden kohdistamisessa on pidettävä kirrkkaana mielessä organisaation päätarkoitus, eli koko hyvinvointialueen tasavertainen terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ylläpitäminen. Näin ollen säästöjä on kohdistettava etenkin johtamisorganisaatioon ylintä johtoa myöten, kuten muillakin alueilla on vastuullisesti tehty. Lisäpanostukset taas on tehtävä perusterveydenhuoltoon riittävän henkilöstön saamiseksi, että pystyisimme tuottamaan hoitoon pääsyn ja lakisäätteiset palvelut ajallaan.”

Eeva-Liisa Auvinen esitti:

1. Järjestöavustukset pidetään vuoden 2024 tasolle eli niitä ei leikata vuonna 2025.
2. Terveys- ja sairaanhoitopalvelujen säästötavoitteet toteutetaan siten, että perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa ja palveluverkon toimeenpanossa turvataan lähipalvelut.

Jertta Harinen esitti, että kansilehdellä 'Talousarviokirja 2025' korvataan: 'Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026 - 2028'. Hallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Veli-Matti Hurskainen kannatti Anna Puruskainen-Saarelaisen esitystä.

Eero Reijonen kannatti Eeva-Liisa Auvisen esitystä

Tapio Hämäläinen kannatti Eeva-Liisa Auvisen, Anna Puruskainen-Saarelaisen ja Osmo Pirhosen esityksiä.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 14.37 - 14.46.

Koska oli tehty kannatettuja muutosesityksiä, niistä tuli äänestä.

Puheenjohtaja totesi Eeva-Liisa Auvisen kahden esityksen ja Osmo Pirhosen esityksen kohdistuvan strategiseen uudistusohjelmaan, eivätkä ne ole tässä vaiheessa suoraan toimialueiden talousarvioihin liittyviä, vaan ovat tulkittavissa uudistusohjelman jatkotyöstämistä koskeviksi evästyksiksi. Anna-Puruskainen Saarelaisen esitys sen sijaan on talousarvioon suoraan liittyvä, ja että siitä tulee äänestää pohjaesitystä vastaan. Tulkinta hyväksyttiin.

Siirryttiin äänestyksiin. Ensin äänestettiin Anna Puruskainen-Saarelaisen esityksestä. Puheenjohtaja esitti, että esittelijän pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Puruskainen-Saarelaisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Auvinen, Kaita, Mustonen, Pirhonen, Reijonen, Tirkkonen), 3 EI-ääntä (Hurskainen, Puruskainen-Saarelainen, Stenberg-Louko) ja 1 tyhjä (Hämäläinen). Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen edellä hyväksytyillä esittelijän muutos ja lisäesityksillä voittaneen äänestyksen.

Seuraavaksi äänestettiin Eeva-Liisa Auvisen 1. esityksestä. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi seuraavaa: Esittelijän pohjaehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Eeva-Liisa Auvisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä annettiin 10 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen strategiseen uudistusohjelmaan liittyvänä evästyskirjauksena 'Järjestöavustukset pidetään vuoden 2024 tasolla' (lisätään sivulle 45).

Seuraavaksi äänestettiin Osmo Pirhosen tekemästä esityksestä. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi seuraavaa: Esittelijän pohjaehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Osmo Pirhosen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä annettiin 10 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen Osmo Pirhosen esityksen strategiseen uudistusohjelmaan liittyvänä evästyskirjauksena (lisätään sivulle 45).

Seuraavaksi äänestettiin Eeva-Liisa Auvisen 2. toisesta esityksestä. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi seuraavaa: Esittelijän pohjaehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Auvisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä annettiin 7 ääntä, jotka kaikki EI-ääniä (Auvinen, Hurskainen, Hämäläinen, Pirhonen, Reijonen, Tirkkonen), tyhjiä 3 (Kaita, Puruskainen-Saarelainen, Stenberg-Louko). Puheenjohtaja totesi hallituksen hyväksyneen Eeva-Liisa Auvisen 2. esityksen strategiseen uudistusohjelmaan liittyvänä evästyskirjauksena (s. 45).

Esittelijä teki vielä seuraavan lisäesityksen strategisen uudistamisohjelman tarkennukseksi: Pelastuslaitos ja turvallisuuspalvelut -toimialueen sopeuttamisen euromäärä on enintään 0,5 miljoonaa euroa.

LisäySESitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi aluehallituksen hyväksyneen esityksen aluevaltuustolle talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2026 – 2028 edellä päätetyillä muutoksilla ja lisäyksillä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

* juristi Sakari Kela oli asiantuntijana paikalla klo 13.14 - 14.37

* konsernilaskennan päällikkö Janne Kastinen oli asiantuntijana paikalla klo 13.46 - 14.37

* kokouksessa pidettiin tauko klo 14.37 - 14.46

* valtuuston 1. vpj. Jertta Harinen oli poissa kokoustilasta klo 13.46 - 13.53.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 115 §:n mukaisesti aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa. Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, joten käsillä oleva toiminta- ja taloussuunnitelma on aluevaltuuston toiminnan ja talouden ohjausväline.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 6 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää sille lailla säädetyt tehtävät. Hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen alueellaan. Hyvinvointialue voi ottaa hoitaakseen alueellaan sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä. Hyvinvointialueen itselleen ottamia tehtäviä voivat olla ainakin lakisääteisiin tehtäviin liittyvä kansainvälinen toiminta sekä hyvinvointialueiden keskinäinen edunvalvonta. Hyvinvointialueen itselleen ottaman tehtävän hoitaminen ei saa vaarantaa laajuudeltaan sen lakisääteisten tehtävien hoitamista.

Hyvinvointialue voi hoitaa kaikkien alueensa kuntien kanssa tekemällään sopimuksella hyvinvointialueen hoidettaviksi kunnista siirretyt kuntien vapaaehtoiset tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet hyvinvointialueelle rahoituksen ja jotka liittyvät hyvinvointialueen tehtävälleen. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue järjestää ympäristöterveydenhuollon tehtävät kuntien puolesta siltä osin kuin kunnat ovat antaneet tehtävät hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen sekä osin asiakas- ja käyttömaksuihin. Valtion rahoitus koko maan tasolla kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen

vuoden laskennallisiin kustannuksiin, joita korotetaan vuosittain arvioidulla palvelutarpeen ja kustannustason kasvulla.

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021) 3 §:n mukaan hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta hyvinvointialueen asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöiden, hyvinvointialueiden olosuhdetekijöiden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien sekä pelastustoimen riskitekijöiden perusteella.

Talousarvion laatimisen lähtökohtana on ollut Valtiovarainministeriön 23.9.2024 julkaisema laskelma, jonka mukaan Pohjois-Karjalan laskennallinen rahoitus olisi vuonna 2025 noin 898,2 milj. euroa. Siirtymätasaus kuitenkin pienentää laskennallista rahoitusta noin 61,4 milj. euroa, jolloin vuoden 2025 yleiskatteelliseksi rahoitukseksi muodostuu noin 836,8 milj. euroa.

Tämän saavuttamiseksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on löydettävä keinot noin 40 milj. euron pysyvien säästöjen saavuttamiseksi vuonna 2025, joten vuoden 2025 talousarvio tulee sisältämään vastaavan kokoisen talouden sopeuttamistarpeen. Vuodelle 2026 kohdistuvien säästöpainneiden arvioidaan olevan vuotta 2025 pienempi sillä edellytyksellä, että vuoden 2025 säästötavoite saavutetaan, koska Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen talouden on oltava tasapainossa vuoden 2026 lopussa. Näin ollen vuoden 2025 talousarviokirjaan sisältyvä strateginen uudistusohjelma tulee sisältämään kehittämis- ja säästötoimenpiteitä, jotka vaikuttavat hyvinvointialueen toimintaan eli lakisääteisten palvelujen järjestämiseen, talouteen ja henkilöstöön tulevan taloussuunnittelukauden 2025–2028 aikana.

Hyvinvointialueen toimintatuottojen yhteismäärä on 137,4 milj. euroa ja toimintakulujen yhteismäärä 924,1 milj. euroa. Näin ollen toimintakatteeksi muodostuu -786,6 milj. euroa, joka katetaan valtion 836,8 milj. euron rahoituksella. VM on ilmoittanut 22.11.2024 hyvinvointialueiden rahoituslaskelmien päivityksistä, koska valtion vuoden 2025 täydentävän talousarvioesityksen mukaisen muutoksen seurauksena hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoitus on koko maan tasolla laskenut yhteensä noin 3,9 milj. euroa verrattuna 23.9.2024 julkaistuun vuoden 2025 rahoituslaskelmaan. Pohjois-Karjalalle tämä tarkoittaa vähän yli 0,1 milj. euron valtionrahoituksen vähenemistä. Tätä muutosta ei ole huomioitu hyvinvointialuejohtajan talousarvioesityksessä, koska VM:n ilmoituksen mukaan hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoituksen maksatuspäätökset valmistellaan joulukuussa ja toimitetaan hyvinvointialueille, kun valtion vuoden 2025 talousarvio ja täydentävä talousarvio ovat hyväksytyt. Tämä tarkoittaa, että hyvinvointialueiden valtionrahoitukset saattavat edelleen muuttua.

Strategisesti erittäin tärkeäksi tunnusluvuksi, vuosikatteeksi, muodostuu noin 47,2 milj. euroa. Poistojen ollessa noin 17,2 milj. euroa tilikausi ensi vuoden talousarvio on 30 milj. euroa ylijäämäinen. Tämä tarkoittaa, että vuodelle 2025 toimintakulujen määrä on noin 13,5 milj. (-1,4 %) euroa pienempi kuin vuoden 2024 tulosennusteen arvioidaan olevan.

Taloussuunnitelmavuodet 2026–2028 on muodostettu siten, että vuonna 2023 toteutunut alijäämä ja vuoden 2024 tulossennusteen mukainen alijäämä tulevat katetuiksi vuoden 2026 loppuun mennessä. Koska vuoden 2025 talousarvion vuosikate on 47,2 milj. euroa, niin vuodelle 2026 on mahdollisesti odotettavissa lainanottovaltuutta, jos vuoden 2025 kulukehitys on suunnitelmien mukaista. Vuodesta 2027 eteenpäin mahdolliseen lainanottovaltuuteen tulee vaikuttamaan VM:n määrittämä tulevien vuosien hyvinvointialueiden rahoituksen taso.

Valtioneuvosto päätti 6.6.2024 hyvinvointialueiden lainanottovaltuuksista vuodelle 2025. Yksikään hyvinvointialue ei saanut lainanottovaltuutta vuodelle 2025, eikä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ole hakenut lisälainanottovaltuutta. Näin ollen kaikki uudet vuoden 2025 investoinnit rahoitetaan kassavaroilla, joka aiheuttaa lisähaasteen maksuvalmiuteen. Vuoden 2025 investointien kokonaissumma on 38,5 milj. euroa, josta vuoden 2023 lainanottovaltuudella toteutetaan 11,0 milj. euroa, vuoden 2024 lainanottovaltuudella 20,6 milj. euroa ja vuoden 2025 investoinnit rahoitetaan kassavaroilla 6,9 milj. euroa. Vuosina 2026 ja 2027 lainanottovaltuutta ennustetaan jälleen olevan vahvistuvien vuosikatteen myötä. Aluevaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt ministeriöihin toimitetun 2025–2028 investointisuunnitelman kokouksessaan 11.9.2024.

Keskiviikkona 20.11.2024 päättyneissä talousarviota koskeissa yhteistoimintaneuvotteluissa työnantaja esitteli vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2028 taloussuunnitelman valmistelun tilannekuvan. Neuvotteluissa käsiteltiin perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot niistä sopeuttamistoimenpiteistä, joiden toimeenpanoa talousarvion valmistelun tilanne näytti sillä hetkellä edellyttävän, ja joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi erilaisten sopeuttamistoimenpiteiden lisäksi myös henkilöstövaikutuksia. Neuvotteluja käytiin kaksi kertaa, 21.10.2024 ja 20.11.2024. Jälkimmäisessä neuvottelussa todettiin nämä yhteistoimintaneuvottelut päättyneiksi. Lisäksi todettiin yhteisesti, että talousarviovalmisteluun liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käytiin yhteistoimintalain (449/2007) 4 §:n 2 momentin mukaisesti. Pääsopijajärjestöt jättivät eriävän mielipiteen, koska he kokivat, että työnantaja ei ollut antanut suunnitelmia keinoista, joilla säästöt on ajateltu toteuttaa.

Aluevaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosisikatsausten yhteydessä ja arvioidaan tilinpäätöksessä.

Aluevaltuusto 11.12.2024 § 85

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026 – 2028 hyväksytään liitteen mukaisena.

Päätös

Puheenjohtaja avasi keskustelun, ja esitti asian käsittelyjärjestyksestä seuraavaa:

Ensin käydään yleiskeskustelu, jossa ensimmäinen puheenvuoro aluehallituksen puheenjohtajalla, seuraavaksi valtuustoryhmien puheenvuorot suuruusjärjestyksessä max. 10 minuuttia, jonka jälkeen yksilöpuheenvuorot max. 3 minuuttia. Tämän jälkeen käydään yksityiskohtainen keskustelu talousarvion pääluvuittain, tarvittaessa tarkemmalla tasolla. Talousarvioon tehtävät muutosesitykset tehdään yksityiskohtaisen keskustelun aikana.

Aluevaltuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen asian käsittelystä.

Käytetyt puheenvuorot:

- * aluehallituksen puheenjohtaja Juha Mustonen
- * Keskustan valtuustoryhmä, Matti Kämäräinen
- * SDP:n valtuustoryhmä, Matti Taponen
- * Kokoomuksen valtuustoryhmä, Aulikki Sihvonen
- * Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Osmo Pirhonen
- * Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, Anni Järvinen
- * Vihreiden valtuustoryhmä, Heikki Ahtola.

Yleiskeskusteluun liittyvinä ryhmäesityksinä kirjattiin seuraavat esitykset:

Anni Järvinen esitti (85.9):

40 miljoonan euron säästöpaketti poistetaan talousarviosta ja asiaan palataan keväällä lisätalousarviossa, joka esitellään aluevaltuustolle hyvissä ajoin ja tarkasti. Aluevaltuusto edellyttää asian avointa valmistelua esimerkkinä Joensuun kaupungin sopeutusohjelma v.2024.

* Maija Kuivalainen, Petteri Tahvanainen, Ville-Pekka Timonen, Ninni Saarinen ja Heikki Ahtola kannattivat esitystä

Laura Tiittanen esitti Kokoomuksen ryhmäesityksenä (85.4):

Strategisessa uudistusohjelmassa on huomioitava toiminnan ja lakisääteisten palveluiden turvaaminen. Edellytämme, että säästöt kohdistetaan strategiseen uudistamiseen, ei juustohöylällä pikavoittojen etsimiseen. Esitämme talouden sopeuttamisen ohjelmaan 40 miljoonan tilalle 30 miljoonaa euroa.

* Maija Silvennoinen, Matti Mäntynen, Timo Elo, Anna-Helena Kosela, Sari Huovinen ja Niko Keronen kannattivat esitystä.

Matti Taponen esitti SDP:n ryhmäesityksenä (85.6):

Säästöohjelma (2025) on 30 miljoonaa euroa.

* Tuula Pakarinen, Anna Puruskainen-Saarelainen, Tarja Kärkkäinen, Matti Mäntynen ja Esa Lahtela kannattivat esitystä.

Yleiskeskustelussa käytettiin runsaat 10 puheenvuoroa.

Yleiskeskustelun jälkeen käytiin yksityiskohtainen keskustelu, jonka aikana tehtiin useita muutosehdotuksia.

Keskustelun päätyttyä siirryttiin käymään tehtyjä muutosesityksiä läpi. (Teknisenä huomiona todetaan, että tehdyt muutosesitykset on kirjattu pöytäkirjaan kokousjärjestelmään tehtyjen esitysten mukaisesti niiden tekemisjärjestyksessä, ja ne on yksilöity järjestelmän antamalla numerolla. Asioiden käsittelyssä viitataan näihin yksilöinteihin. Kokousjärjestelmään tehdyt esitykset ja talousarvion käsittelyn edetessä tehdyt esitykset eivät ole samassa järjestyksessä, kuin kokousjärjestelmän antama numerointi.)

Yksityiskohtaisen keskustelun jälkeen siirryttiin käsittelemään tehtyjä muutosehdotuksia. Puheenjohtaja totesi tehdyn kaksi talousarvion perusteisiin vaikuttavaa kannatettua muutosesitystä, jotka poikkeavat aluehallituksen pohjaesityksestä. Nämä ovat Anni Järvisen esitys (85.9) sekä Kokoomuksen ja SDP:n valtuustoryhmien esitykset (85.4 ja 85.6). Kokoomuksen ja SDP:n valtuustoryhmät ovat sittemmin sopineet, että heidän esityksensä vuoteen 2025 kohdistuvasta sopeutusohjelmasta voidaan yhdistää niin, että hallituksen esityksessä oleva 40 miljoonan euron sopeutusohjelma vuodelle 2025 esitetään muutettavaksi 30 miljoonaan euroon.

Puheenjohtaja esitti, että edellä mainitut esitykset asetetaan ensin vastakkain, ja äänestyksen voittanut esitys asetetaan aluehallituksen pohjaesitystä vastaan. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja esitti, että Anni Järvisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI ja Kokoomuksen/SDP:n esityksen kannalla olevat äänestävät JAA. Äänestystapa hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 1) annettiin 58 ääntä, joista 47 JAA ääntä, 8 EI ääntä ja tyhjiä 3. Puheenjohtaja totesi Kokoomuksen ja SDP:n valtuustoryhmien esityksen voittaneen äänestyksen, ja joka asetetaan seuraavaksi hallituksen pohjaesitystä vastaan.

Puheenjohtaja esitti, että hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Kokoomuksen/SDP:n esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin.

Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 2) annettiin 59 ääntä, joista JAA 6 ääntä ja EI 53 ääntä. Puheenjohtaja totesi Kokoomuksen ja SDP:n valtuustoryhmien esityksen tulleen tältä osin aluevaltuuston päätökseksi, eli sopeutusohjelman suuruus vuonna 2025 on 30 miljoonaa euroa.

Talousarvioarviokirjaa aloitettiin käymään läpi pääluvuittain. Puheenjohtaja pyysi valtuutettuja tekemään vielä suullisesti edellä kirjatut muutosesitykset talousarviokirjan ko. kohdassa.

Luku 1 Perustehtävä - hyväksyttiin

Luku 2 Strategiset lähtökohdat - hyväksyttiin

Luku 3 Talous - hyväksyttiin

Luku 4 Talousarvion rakenne ja sitovuus - hyväksyttiin

Luku 5 Hyvinvointialuekonsernin tavoitteet ja tunnusluvut - hyväksyttiin

Luku 6 Hyvinvointialueen talousarvio 2025

6.1 Toimialueiden talousarviot

Tapio Hämäläinen esitti (85.2.):

S. 33 Ikääntyneiden palvelut, toiminta. 3. kohdan lisäykseksi: Erityisen tärkeää on omaishoitajien tukeminen heidän osallistuessaan omaistensa hoitoon ja huolenpitoon. Näin ollen omaishoitajien terapia- ja kuntoutuspalvelun palveluseteliä ei tule lakkauttaa.

* Tarja Hyykky, Satu Melkko, Maija Silvennoinen, Petteri Tahvanainen, Osmo Pirhonen ja Maija Kuivalainen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että Hämäläisen esityksen sisältö ei kuulu aluevaltuuston toimivaltaan, kun päätösvalta on hallintosäännössä annettu aluehallitukselle. Esityksestä ei äänestetä.

Anna Karjula esitti (85.5):

Kappale 6.1 s. 34: Kotihoitopalvelun saatavuus määräajassa, mittarin tavoite: 7 arkipäivää.

* Satu Melkko, Iita Kaarto, Tuula Pakarinen, Matti Mäntynen, Anna-Helena Kosela ja Maija Kuivalainen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, että Karjulan esityksen kannalla olevat äänestävät EI ja hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 3) annettiin 32 EI ääntä, 26 JAA ääntä ja yksi tyhjä. Puheenjohtaja totesi aluevaltuuston hyväksyneen Anna Karjulan esityksen.

Pekka Nuutinen esitti Kokoomuksen valtuustoryhmän esityksenä (85.20):

S. 41 2. kappale: *Hanketoiminnassa tavoitellaan vuoden 2024 suuruista hankesalkkua (lisäys)*. Kehittämistoiminta organisoidaan uudelleen vuonna 2025 osana laajempaa TKIO (Tutkimus-, kehittäminen, -innovaatio- ja organisaation oppiminen) -toiminnan tarkastelua, jossa on mukana myös muilla toimialueilla asiayhteyteen liittyvät toiminnot. TKIO-toiminnan uuden organisaatorakenteen on määrä tulla voimaan 1.1.2026.

* Kari Kulmala, Aulikki Sihvonen, Reijo Kortelainen ja Maija Silvennoinen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, että Nuutisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI ja hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 4) annettiin yhteensä 58 ääntä, joista 45 EI ääntä, 12 JAA ääntä ja yksi tyhjä. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen Pekka Nuutisen esityksen.

Jertta Harinen esitti (85.17):

s. 41 lisäys Tekstilisäys toisen kappaleen alkuun: Kehittämistyössä hyväksi havaitut asiat juurrutetaan ja vakiinnutetaan hyvinvointialueen toimintoihin. Sekä sivulle 41 listaus olemassa olevista hankkeista: Hyvinvointia ja kestäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja hanke

(HyKe RRP2) 2023-2025 Kuntouttavan työtoiminnan maakunnallinen kehittäminen 1.1.2024-31.12.2027 Turvaverkkoja Pohjois-Karjalan nuorten tulevaisuuteen, Tutu 1.3.2024-31.12.2027 Sairaanhoidajaksi Pohjois-Karjalaan 1.1.2024-31.12.2026 Työkyvyn tuen palvelut hanke 1.3.2024-30.6.2026 Paljon palveluita käyttävien palveluketjun vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus PALVA 2024-2025 (RRP3) Yhdessä tehden, tukea ja tekoja ja hyvinvointia 1.9.2023-29.8.2025 EHEÄ - Yhteisiä ratkaisuja vaikuttavaan ehkäisevään päihdetyöhön Pohjois-Karjalassa 2024-2025 Barnahus 2024-2025 Kohti vaikuttavaa asiakasosallisuutta 2023-2025 Sosiaalipalvelujen kehittämis- ja koulutushanke sokke pk 1.3.2024-31.12.2026 Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluita uudistavan alueellisen oppimisverkoston kehittämistyö Inno Pohjois-Karjala 1.9.2024-31.12.2026 Nuorten mielen hyvinvoinnin tuki työelämässä ja työelämän siirtymävaiheessa RRP5 1.1.2025-31.12.2025 Perhekeskustoiminnan verkosto- ja integraatiojohtamisen palautejärjestelmän kehittäminen vuosina 2024–2025 (Perusteluna lauseeseen ja hankelistaukseen se, että kehittämissyksikössä tehdään merkittävää uuden luomiseen ja jatkuvuuteen tähtäävää työtä ja sen jatkuvuus tulee turvata. Talousarviossa kehittämistyö jää aika vähälle. Seuraavat hankkeet ovat merkittäviä kehittämishankkeita, joilla vastataan hyvinvointialueellamme oleviin ajankohtaisiin ilmiöihin.)

* Anna-Helena Kosela, Anu Huusko, Hilikka Tirkkonen ja Sari Huovinen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja kysyi valtuustolta, voidaanko Jertta Harisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi Harisen esityksen yksimielisesti.

Osmo Pirhonen esitti Perussuomalaisten valtuustoryhmän esityksenä (85.7):

S. 45, Ryhmäraha lopetetaan osana säästötoimia.

* Outi Mara, Maija Silvennoinen, Eero Bogdanoff, Satu Melkko, Sari Huovinen, Tarja Hyykky, Niko Keronen, Asseri Kinnunen ja Jussi Wihonen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, että Pirhosen esityksen kannalla olevat äänestävät EI ja hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 5) annettiin yhteensä 58 ääntä, joista 12 EI ääntä ja 48 JAA. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen hallituksen pohjaesityksen.

Tapio Hämäläinen esitti (85.2):

S. 45, kohta ”evästyksset strategiselle uudistusohjelmalle”: Omalääkäri-järjestelmää pyritään kehittämään kokonaisvaltaisemmaksi perhelääkäri-järjestelmäksi, joka sisältää pitkäjänteisen hoitosuhteen lisäksi myös potilaan perheen huomioimisen ja moniammatillisen työotteen.

* Tarja Hyykky, Iita Kaarto, Petteri Tahvanainen, Osmo Pirhonen, Maija Kuivalainen ja Tarja Kärkkäinen kannattivat esitystä.

Anna Puruskainen-Saarelainen esitti SDP:n ryhmäesityksenä (85.8):

S. 45, Omahoitaja-omalääkäri mallia edistetään hyvinvointialueella perustason palvelujen vahvistamiseksi.

* Virve Mikkonen, Niko Keronen, Tarja Kärkkäinen ja Eero Reijonen kannattivat esitystä.

* Anna Puruskainen-Saarelainen veti esityksensä (85.8.) pois ja kannatukset peruttiin.

Jertta Harinen esitti Keskustan ryhmäesityksenä (8.15):

s. 45 Omalääkäri- omahoitajamallin pilotointi käynnistetään toimintasuunnitelmakaudella 2025 - 2028 ja siitä laaditaan ennako- ja seuranta-arviointi.

* Iita Kaarto ja Sari Huovinen kannattivat esitystä

Puheenjohtaja totesi Hämmäläisen ja Keskustan ryhmäesityksen käsittelevän samaa asiaa, ja ne tulee asettaa ensin vastakkain ja voittanut esitys asetetaan hallituksen pohjaesitystä vastaan. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja esitti, että Keskustan ryhmäesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Hämmäläisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI.

Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 6) annettiin yhteensä 57 ääntä, joista 42 JAA ääntä ja 15 EI ääntä.

Puheenjohtaja totesi Keskustan ryhmäesityksen voittaneen äänestyksen ja se asetetaan seuraavaksi hallituksen pohjaesitystä vastaan. Puheenjohtaja kysyi valtuustolta, voidaanko Keskustan ryhmäesitys hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Matti Taponen esitti SDP:n valtuustoryhmän esityksenä (85.18):

Sivulle 45 Evästyksset strategiseen uudistusohjelmaan lisätään: "hoitotakuu säilytetään nykyisellään"

* Anna Puruskainen-Saarelainen ja Tarja Kärkkäinen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, että SDP:n ryhmäesityksen kannalla olevat

äänestävät EI ja hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA.

Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 7) annettiin 57 ääntä, joista 32 JAA ääntä, 24 EI ääntä ja yksi tyhjä.

Puheenjohtaja totesi hallituksen pohjaesityksen voittaneen äänestyksen.

Karita Kaita esitti Kokoomuksen ryhmäesityksenä (85.10):

S. 45, vaikutusten arviointia tehdään kattavasti ja erityisesti lapsivaikutusten arviointia seurataan tarkasti.

* Anniina Kontiokorpi, Heikki Ahtola, Maija Silvennoinen, Reijo Kortelainen, Aulikki Sihvonen, Jertta Harinen ja Ninni Saarinen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja kysyi valtuustolta, voidaanko Kokoomuksen ryhmäesitys hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Ninni Saarinen esitti (85.19):

S. 44 Hyvinvointialueen johto, Toiminta 3. kappale, lisätään kappaleen loppuun: Perhekeskustyötä on tarkoitus vahvistaa, jotta palvelut ovat perheille helposti saatavilla.

* Anniina Kontiokorpi ja Maija Kuivalainen kannattivat esitystä

Puheenjohtaja kysyi valtuustolta, voidaanko Saarisen esitys hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Jertta Harinen esitti Keskustan ryhmäesityksenä (85.14):
s. 45 Käynnistetään alueellisen kulttuurihyvinvoinnin koordinointi yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa vuonna 2025. (Perustelut: Kulttuurihyvinvointi on kirjattu maakunnalliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmaan ja suunnitelmaan. Kulttuurihyvinvoinnilla on merkittävä rooli esimerkiksi ikäihmisten palveluissa, vammaispalveluissa, mielenterveyspalveluissa sekä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä.)

* Pekka Puustinen ja Sirpa Piipponen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, että Harisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI ja hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 8) annettiin 57 ääntä, joista 32 EI ääntä, 23 JAA ääntä ja yksi tyhjä. Puheenjohtaja totesi Keskustan ryhmäesityksen voittaneen äänestyksen.

Jertta Harinen esitti Keskustan ryhmäesityksenä (85.12):
s. 45 Omaishoitajien vapaapäiväjärjestelmää kehitetään ja omaishoitajuuden toimintamahdollisuuksia tuetaan. Omaishoidon ja perhekotitoiminnan resurssit pidetään minimissään vuoden 2024 tasolla.
* Iita Kaarto ja Sirpa Piipponen kannattivat esitystä

Puheenjohtaja kysyi valtuustolta, voidaanko Keskustan ryhmäesitys hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Jertta Harinen esitti Keskustan ryhmäesityksenä (85.13):
s. 45 Ennaltaehkäisevää ikäneuvola-toimintaa kehitetään, eikä siitä leikata vuonna 2025.
* Mirja Karhinen kannatti esitystä

Puheenjohtaja esitti, että hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Keskustan ryhmäesityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 9) annettiin 57 ääntä, joista 21 JAA ääntä ja 36 EI ääntä. Puheenjohtaja totesi Keskustan ryhmäesityksen voittaneen äänestyksen.

Tarja Hyykky esitti (85.21):
Muutosesitys s. 45 Evästyksen strategiselle uudistusohjelmalle: Omaishoitajien tukipalveluja kehitetään ja omaishoitajien terapia- ja kuntoutuspalvelun palveluseteliä ei lakkauteta.
* Iita Kaarto, Tapio Hämäläinen ja Petteri Tahvanainen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että Hyykyn esityksen sisältö ei kuulu aluevaltuuston toimivaltaan, kun päätösvalta on hallintosäännössä annettu aluehallitukselle. Esityksestä ei äänestetä.

Ari Tielinen esitti (85.11):

Lisäysehdotuksia talousarvion tekstiosuuksiin: S. 17: 3. kappale, loppuun lisäys: Työyksiköittäin lähiesimies ja henkilöstö etsivät yhdessä tapoja tehtävien hoitamisesta uudella, vaikuttavammalla tavalla. S 29: 1. kappale: Loppuun lisätään virke: Hyvinvointialueen valtuusto hyväksyy kohdentamiset S. 35: Uusi 3. kappale: Perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä vahvistetaan toimintavuoden kuluessa. Toimista ja tuloksista raportoidaan osavuosikatsauksissa. S.35: Uusi 5. kappale: Sotekeskukset järjestävät ns. yönylihoidon alueen olosuhteisiin parhaiten sopivalla tavalla suunnitelmakauden aikana
* Jari Ruokolainen kannatti esitystä
* Ari Tielinen veti esityksensä pois ja kannatus peruttiin.

Jertta Harinen esitti (85.16):
s. 45 Maakunnallinen kokemusasiantuntijuuden koordinointi käynnistetään hyvinvointialuevetoisesti vuonna 2025 ja siihen varataan riittävät resurssit. Perusteena, meillä on olemassa oleva hanketyön pohjalta saavutettu malli mielenterveys- ja päihdepalveluiden puolella, mutta asiaa ei ole viety organisaatiota läpileikkaavaksi toiminnaksi, kuten se kuuluisi olla. Pohjois-Karjalassa asia on valtakunnan tasolla täysin lapsen kengissä. Tukemalla kokemusasiantuntijuutta, tuemme samalla sotehenkilöstön työtä mm. mielenterveys- ja päihdepalveluissa.
* Anniina Kontiokorpi ja Ninni Saarinen kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja esitti, hallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Harisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä (Äänestys 10) annettiin 55 ääntä, joista 36 JAA ääntä, 16 EI ääntä ja 3 tyhjää. Puheenjohtaja totesi hallituksen pohjaesityksen voittaneen äänestyksen.

TA-kirjan Liite 1 - hyväksyttiin.

Puheenjohtaja totesi tehdyt muutosesitykset käsitellyksi. Osan muutoksista todettiin olevan sellaisia, joilla on euromääräisiä vaikutuksia talousarvioon, näiden tarkkaa summaa ei kuitenkaan ollut mahdollista kokouksessa arvioida. Aluevaltuusto hyväksyi kohdassa 3.3, että talouden on oltava tasapainossa vuoden 2026 loppuun mennessä hyvinvointialuelain edellyttämällä tavalla, jolloin kumulatiivinen alijäämä tulee olla katettu. Sopeutusohjelman suuruudeksi vuodelle 2025 aluevaltuusto hyväksyi kokouksen aikana 30 miljoonaa euroa.

Kokouksen kuluessa tehdyt muutokset huomioiden s. 18 taulukossa 1. esitetyt sitovuustasot ovat seuraavat:

1.000 euroa	2025	2026
Vuosikate (aluevaltuusto)	37.189	69.905
Toimintakate (aluehallitus)	- 796.626	- 800.095
Tilikauden ylijäämä	20.000	51.005

Puheenjohtaja esitti, että aluevaltuusto valtuuttaa virkakoneiston tekemään talousarviokirjaan edellä hyväksytyistä muutoksista aiheutuvat teksti-, euro- ja numeromuutokset.

Aluevaltuusto hyväksyi puheenjohtajan johdolla käydyn yhteenvedon ja hyväksyi Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026 – 2028 edellä kuvatuilla muutoksilla ja valtuutti virkakoneiston tekemään edellä muutoksista aiheutuvat teksti-, euro- ja numeromuutokset.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- * Maija Kuivalainen oli poissa kokoustilasta klo 13.41 - 13.51 ja 14.05 - 14.28
- * Outi Mara poistui kokouksesta klo 14.09
- * Mika Hiltunen saapui varahenkilönä paikalle klo 14.09
- * strategijahtaja Ilkka Pirskanen saapui kokoukseen klo 14.21
- * Ninni Saarinen saapui paikalle klo 14.19, samalla varajäsenenä ollut Ville Elonheimo poistui kokouksesta
- * kokouksessa pidettiin kahvitauko klo 14.49 - 15.15
- * Alia Dannenberg poistui kokouksesta klo 14.49
- * Ville-Pekka Timonen saapui varajäsenenä paikalle klo 15.15
- * kokouksessa pidettiin neuvottelutauko 16.27 – 16.50
- * Timo Elo poistui kokouksesta klo 16.27
- * Eero Bogdanoff poistui kokouksesta klo 16.27, uusi varajäsen Timo Kinnunen saapui kokoukseen
- * Jenni Laasonen saapui varajäsenenä kokoukseen klo 16.54, paikalla 59 valtuutettua
- * Jarmo Tanninen poistui klo 17.27, paikalla 58 valtuutettua
- * Anna-Helena Kosela poistui klo 17.27, paikalla 57 valtuutettua
- * Kokouksessa pidettiin päivällistauko klo 17.27 – 18.03
- * Tuula Parikka saapui varajäsenenä paikalle klo 18.03, paikalla 58 valtuutettua
- * Matti Ketonen poistui klo 18.36, paikalla 57 valtuutettua
- * Timo Elo saapui paikalle klo 18.47, Jenni Laasonen siirtyi Matti Ketosen varajäseneksi, 58 valtuutettua
- * Jari Ruokolainen poistui klo 19.08, paikalla 57 valtuutettua
- * Niko Keronen poistui klo 19.34, paikalla 56 valtuutettua
- * Anna Karjula poistui klo 19.36, paikalla 55 valtuutettua
- * Maija Kuivalainen poissa 19.37 – 19.42
- * Sakari Kela poistui klo 19.52
- * Anni Järvinen, Ville-Pekka Timonen, Maija Kuivalainen, Ninni Saarinen, Jussi Wihonen ja Asseri Kinnunen jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Selostusosa

Todetaan, että talousarvio sisältää hyvinvointialuelain 27 §:n mukaisen valtuustoryhmien tuen saman suuruisena kuin se on ollut vuonna 2024, eli 2.500 euroa per valtuutettu. Valtuustoryhmille maksettavan tuen suuruus varsinaista valtuutettua kohtaan päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä. Tuen maksamisen ohjeisiin ei ole esitetty muutosta.